

NOORD-BRABANDER

Zaterdag 21 November.

DICERE VERUM QUID VETAT?

Horatius.

ENGELAND.

Uit Windsor schrijft men, dat aldaar zich bevindt de Heer King, eigenaar van een kunstpaard, hetgeen de bewondering van het Hof heeft gaande gemaakt, en de goedkeuring hoogelijk weggedragen. Onder anderen heeft het, met veel vaardigheid, zowel den naam *Albert* als dien van *Victoria*, gespeld door middel van letterkaartjes, welke het dier met den bek, zeer behendig, de personen, die het aangaat, één voor één, in volgorde op den school legt. Het neemt een ei tusschen de tanden van den grond, zonder de schaal in 't minst te kwetsen. De Heer King heeft, in hooge mate, de lof der Vorstelijke personen over zijnen viervoetigen Leerling, mogen verwerven.

— Als eene proeve van postsnelheid strekke, dat de Times van Douver te Londen de laatste Troonrede van Lodewijk Filips heeft ontvangen, in een tijdverloop van slechts 3 uren en 3 kwartier, — men lette wel, een afstand van 27 mijlen.

DUITSCHLAND.

Uit Keulen schrijft men, van den 13, dezer, dat er te Berlijn eene stilte van staatkunde wordt opgemerkt, die al den schijn heeft van een groot onweder vooraf te zullen gaan. Men wil daar, dat Pruisen den oorlog niet alleen geenszins zal verlangen te vermijden, maar zelfs begeerig is, zich tegen Frankrijk ten strijde toe te rusten. De *Keulsche Gazette* voegt er bij: wel nu, moet het dan, zoo geschiede het hoe spoediger, des te liever.

— De Eerwaardige Zusterschap van den Goeden Herder, wier hoofdetablissement te Angers, in Frankrijk, gevestigd is, heeft nu ook den 9. dezer hare instelling geopend te Munchen, te welker gelegenheid de Aartsbisschop eene pontificale Mis heeft gecelebreerd, waarbij al de Ministers, de Gouverneur der Provincie en eene menigte hooge personaadjes tegenwoordig waren. In deze kloosterstichting worden ouderlooze, verlaten of hulpbehoevende meisjes van 12 tot 20 jaren Christelijk opgevoed, en ook zedeloze dochters of vrouwen, onder leiding dezer Zusterschap, tot hare maatschappelijke en goddienstige plichten teruggebracht. De Koning van Beieren, de grootmoedige handhaver en voorstander der Godsdienstvrijheid in zijne Staten, en de weldoener der Kloosters, heeft aan deze heilrijke stichting, behalve zijne Koninklijke bescherming, ook nog eene gift van 10 duizend guldens verleend.

FRANKRIJK.

St. Jan d'Acres is bezet door 5,000 man troepen. Den 26. October zijn er zeven Engelsche schepen voor gekomen, doch die, tot nu toe, geene vijandelijkheden hebben aangevangen.

— Het beleg van Alexandrië is op het laatst van November opgebroken, uithoofde van de ziekte, die sedert eenige dagen vreeslijk onder de manschap der vereenigde eskaders heerscht en woedt.

— Betrekkelijk het Oosten weet men thans het volgende: de geallieerden bezetten Beyrouth, Saïde, Tripoli, Latakia en Tortosa, allen door Ibrahim-Bassa verlaten. De vloot maakte zich voor het bombardement van St. Jan d'Acres gereed, en ging hare troepen reeds op de kust ontschepen; de Admiraal Stopford was voornemens, de krijgsmagt van Mehemet in den Anti-Libanon te gaan aantasten. Het Egyptisch Opperlegerhoofd schijnt het uitetste te zullen wagen, vooraleer hij tot wijken zal komen. De voorposten staan bij Nazareth; de Carmel en de Thabor zijn mede door troepen gedekt.

— De Saône begint te zakken; weldra zal de gemeenschap weder geheel hersteld zijn. Het bestuur van Lyon heeft 125 duizend franken toegestaan voor de meest-hulpbehoevenden, ten gevolge der watercramp.

— De Commissie voor het Adres der Kamer is nog gedurig in onderhandeling en overweging. Men wil, dat de Heer Dupin zou belast worden met de redactie van dat stuk. Bij het vertrek der post was er nog niets beslist.

— Men heeft opgemerkt, dat al de nieuw-aangekomen Ministers, zonder onderscheid, op de gewone Zaterdag-soirée van den Heer de Lamartine zijn tegenwoordig geweest.

— De Londensche Conferentie heeft een ultimatum aan den Admiraal Stopford gezonden, houdende, dat hij den Onderkoning de goedgunstige tusschenkomst van de vier Grootte Mogendheden zal kunnen aanbieden, wanneer hij verlangde, dadelijk de wapenen neer te leggen, en zich met het erfelijk bezit van Egypte zou ge-

lieven te vergenoegen; — zoo niet, dan zal men de vijandelijkheden met kracht doorzetten, en zelfs geheel den winter niet ophouden, den overmoed van Mehemet-Ali, door geweld van wapenen, te snuiken.

BELGIE.

Zie hier eene opgave der verschillende Budgets, zoo als die sedert de onlusten van 1830 in dit rijk door de Regering en de Kamer zijn aangenomen:

Voor het laatste kwartaal van 1830 :	28, 580, 523. frank.
Voor 1831. —————	115, 806, 830. »
» 1832. —————	203, 972, 285. »
» 1833. —————	97, 696, 835. »
» 1834. —————	93, 272, 610. »
» 1835. —————	86, 369, 593. »
» 1836. —————	99, 932, 501. »
» 1837. —————	101, 048, 502. »
» 1838. —————	120, 593, 251. »
» 1839. —————	99, 055, 325. »
» 1840. —————	101, 154, 320. »
» 1841. —————	105, 652, 723. »

Het Budget van Holland spant dus nog de kroon; en het blijkt, dat er altijd is meester, boven meester. — België dit jaar 50 miljoen guldens; Holland 63 miljoen!!

NEDERLANDEN.

s Bosch, 19 November.

In de Zitting van heden is Salomon Koppenschaar, door het Provinciaal Geregts-hof van Noord-Brabant, schuldig verklaard aan *Valschheid in een handelsgeschrift*, en diensvolgens veroordeeld tot het zwaaijen van het zwaard over het hoofd, en een confinement voor den tijd van tien achtereenvolgende jaren. — De veroordeelde heeft zich onmiddellijk van dit arrest in cassatie voorzien.

— In een der Belgische *Revue's* voor de maand September leest men, dat de Dubbele Zitting der Nederlandsche Staten-Generaal, is geëindigd zonder eenige de minste verbetering van aanbelang in het grondwettig wezen van den Staat aan te brengen. Zelfs de daarbij zoo hoog-opgevijselde Ministeriele Verantwoordelijkheid heeft, in de daad en op de keper beschouwd, niets om het lijf. Alleen, zegt men, dat er nu eens 'sjaars regelmatig opening van het finantie-wezen zal worden gegeven: zeer openhartig, maar zeer bedroevend tevens! Als de zwakheid der Verdubbelingsmannen zich niet te dier gelegenheid zoo ellendig over 't geheel getoond had, zou Holland nog iets hebben kunnen worden; — door de lafheid dier mannen is het nu voor minstens een menschenleefstijd met het echt-staatkundig leven dier beklagenswaardige natio gedaan!

s GRAVENHAGE den 17 November.

Aanstaanden maandag morgen zal Z. M. Koning Willem Frederik deze residentie verlaten en zich naar Berlijn begeven. Men verzekert, dat Z. M. door Hoogstdezelfs adjudanten, de heeren baron van Omphall en jonkh. van Spengler, benevens door den kamerheer baron Rengers, zal vergezeld worden. Tegen de maand Mei wordt Z. M. in deze residentie terug verwacht.

— Men verzekert, dat, met het begin des aanstaanden jaars, een deel van de hofbeambten des voormaligen Konings aan het Hof van Z. M. Koning Willem II. zal worden verbonden.

— Men verneemt, dat gisteren eenige Predikanten der residentie, van de verschillende protestantsche geloofsbelijdenissen, de eer genoten hebben van aan de tafel des Konings aan te zitten.

Ingezonden Stukken. *)

Men verwacht van de onpartijdigheid der Redactie van het Dagblad den *Noord-Brabander*, dat het volgende in een der eerst uitkomende Nummers zal worden opgenomen.

De Geloofsbrief van een gekozen afgevaardigde tot de Tweede Kamer der Staten-Generaal houdt niet in, met hoeveel stemmen die Afgevaardigde door de Vergadering der Provinciale Staten is gekozen. Men vindt daarin alleen, » dat die Afgevaardigde als zodanig door de » gemelde Vergadering is benoemd. Voorts, dat het aan die Vergadering is gebleken, dat de benoemde is Ingezetener der Provincie, » dat hij is geboren binnen het Rijk, uit ouders aldaar gevestigd, dat » hij den vollen ouderdom van dertig jaren heeft bereikt: dat hij te-

*) Het volgende, ons door eene zeer geachte hand toegezonden stuk, verleen wij volgaarne eene plaats, gedachtig aan de les der Ouden: *Hoor en wederhoor!* Het strekt de Redactie tot een innig genoegen, deze inlichtingen nopens de aangegeerde zaak voorloopig hier te kunnen mededeelen, en zal zij in een ander Nummer nog eenige nader bij haar ingekomen aanmerkingen, mede a. d. d. van den waardigen LRYBAX, met genoegen in hare kolommen opnemen.

«vens aan de Staten heeft verklaard (tegen welke verklaring bij hen » geene consideratiën bestaan), dat hij noch Lid van de Eerste Kamer » der Staten-Generaal, of van de Rekenkamer is, noch eenige aan den » Lande computabilen post bekleedt, en aan geenen der uit dezelfde » Provincie in de voornoemde tweede Kamer dit jaar verkozen of » thans zitting hebbende Leden, in den eersten of tweeden graad » van bloedverwantschap of zwagerschap bestaat.»

Tegen zulke benoeming, welke bij de Staten-Generaal niet anders bekend is dan door den overgelegden Geloofsbrief (want de Zittingen der Provinciale Staten zijn niet publiek), verschijnt een *ongeteekende reclame* in het Dagblad den *Noord-Brabander*; een *ongeteekend* stuk, houdende dezelfde reclame, wordt aan de Leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal toegezonden. De commissie tot onderzoek van den Geloofsbrief van den *Baron van Tuijll van Heeze en Leende* had, ter beoordeeling van de wettigheid der keus van dat Lid, geene andere handleiding dan dien Geloofsbrief. Nu vraagt men, of daaruit te zien was, dat het gekozen Lid slechts *twee en twintig* stemmen van de *drie en veertig*, gelijk de anonyme nota aanduidt, op zich had vereenigd, en alzoo ten minste de mogelijkheid bestond, dat de stem van den Heer Staatsraad-Gouverneur der Provincie onder de *twee en twintig* stemmen moest worden geteld? Deze vraag moet met *neen* worden beantwoord. Ja, maar, zal men zeggen, men wist dit van elders. Hoe wist men dit van elders? Door een ongeteekend stuk, dat door elke onbevoegde, al had hij ook tot de *chambre obscure* behoord (*capiat, qui potest!*), kan worden opgesteld en ingezonden, en geene waarborgen van echtheid oplevert, omdat het door geene handteekening is bekrachtigd.

De Rapporteur der commissie wist, zegt men, even als elk ingezeten der Provincie, hoe de zaken bij de verkiezing van den *Baron van Tuijll van Heeze en Leende* hadden gelopen. Die Rapporteur konde dit uit algemeene gesprekken hebben vernomen. Maar zulke bekendheid is, naar het gevoelen van den steller dezès, voor eene Commissie, die over de waarde van eenen Geloofsbrief moet oordeelen en haar advies uitbrengen, niet voldoende, wanneer zij geene enkele reclame uit de Vergadering, door welke de keus werd uitgebragt, ziet opgaan.

Men wil in deze zaak en die van den Graaf van *Hogendorp*, wiens toelating in de Dubbele Tweede Kamer der Staten-Generaal, en wel door den Rapporteur der Commissie, die den Geloofsbrief van den *Baron van Tuijll van Heeze en Leende* onderzocht, werd betwist, eenige gelijkheid vinden. Die zaken verschillen echter hemelbreed. In den Geloofsbrief van den Graaf van *Hogendorp* kwam voor, gelijk uit het hier voor opgegeven model, dat algemeen is, kan worden gezien, dat het gekozen Lid in eersten of tweeden graad van bloedverwantschap of zwagerschap aan geenen der uit dezelfde Provincie in de Tweede Kamer der Staten-Generaal zitting hebbende Leden bestond. Uit de openbare bekendheid, uit de Registers van den Burgerlijken Stand der Stad 's *Gravenhage*, *dus buiten de vergadering der Provinciale Staten van Holland*, wist men, dat de Edele Graaf zwager was van het Lid der Kamer Jonkheer Mr. A. *Warin*, uit dezelfde Provincie, in die Kamer zitting hebbende. Met dit *openbaar* bewijs kwam men tegen de benoeming van den Graaf van *Hogendorp* op. In de zaak der keuze van den *Baron van Tuijll* had men geen bewijs buiten de Vergadering der Provinciale Staten, dat, zoo als in die van den Graaf van *Hogendorp*, waarborg van echtheid aan de hand gaf. De Commissie was derhalve onbevoegd, om anders te adviseren, dan zij deed.

De Commissie had tot een opzettelijk onderzoek moeten adviseren, beweert men. En dit moest zij doen, op eene ongeteekende klagte? dit moest zij doen op geruchten, welke geen der leden van de Provinciale Staten van Noord-Brabant, (de eenig bevoegde aanklagers in deze, omdat de vergadering met *gesloten deuren* wordt gehouden), schriftelijk en *geteekend*, openbaar aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal bekend maakte? Dit moest zij doen op eene Nota, welker authentie zich verborgen houdt? Indien de Leden der Staten-Generaal, om hunnen Eed te houden, tot zoo iets verplicht waren, zou het te vreezen zijn, dat alle gemoedelijke mannen weldra de Tweede Kamer zouden verlaten; en of daardoor de zaak van ware constitutionaliteit en onafhankelijkheid zou worden bevorderd, laat men gaarne aan het oordeel der Redactie van dit Dagblad over.

Niet geroepen om den Heer *Luyben* te verdedigen (ZEM. zal, zulks noodig achtende, zich zelven wel verdedigen), zal de steller dezès niet opmerken, dat de woorden van het rapport *op eene wettige wijze* het constitutioneel beginsel, dat een Gouverneur, als geen lid der Staten van de Provincie zijnde, tot de keuze der Staten-Generaal niet kan mede werken, onaangeroerd en in deszelfs geheel laten. Hij zal ook het *quandoque bonus dormitat Homerus*, het *nusquam recta fides*, het niet opvolgen van den Eed, *dat men niet zal dulden, dat van de Grondwet worde afgeweken*, niet aanroeren. Hij heeft alleen zijne bedenkingen tegen de redenering van het stuk, voorkomende in den *Noord-Brabander* van den 17 dezer, willen in 't midden brengen, en, als vriend van waarheid en constitutionaliteit, van eenen onverdienden blaam willen ontheffen een Man, die voor waarheid en constitutionaliteit in 'slands vergaderzaal zoo menigwerf ten strijde optrad, en daaraan steeds zijn eigenbelang offerde.

Zonder verdere gevolgtrekking, dan dat de geest van het *HANDELBLAD* wel voor verandering en verbetering vatbaar is, laten wij uit de tweede editie van het Nummer, gedagteekend 15 November, deze regelen hier volgen:

AMSTERDAM, 15 November

Met bijzonder groot genoegen lazen wij in de *Staats-Courant* van gisteren 's Koning besluit, houdende benoeming eener Commissie tot het uitbrengen van rapport op de gerezen klagten tegen de inrigting van het lager onderwijs hier te lande.

Die klagten worden sedert lang geuit, en door de Roomsche Katholijken, die bijna een derde (P) der bevolking uitmaken, en door een groot deel der Protestantsche ingezetenen des Rijks.

Allen verlangen, en onzes inziens met regt, dat het Lager Onderwijs bij de wet geregeld worde. Allen vinden in de bestaande organisatie een gemoedelijk bezwaar. Zij meenen, dat, volgens die organisatie de strekking van het onderwijs op de bestaande scholen onchristelijk is, en dat de ouders thans, regstreeks of zijdelings, verhinderd worden, aan hunne kinderen zoodanig onderwijs te geven, als zij meenen te kunnen verantwoorden voor God.

Wij laten de vraag over de gegrondheid van dit bezwaar (voor het oogenblik (P) in het midden. Wij willen onze lezers thans alleen doen opmerken, het diep gevoel van regt en van ware vrijzinnigheid, dat den Koning bestuurt, naardien hij, bij het vernemen eener klagt, die haren grond vindt in het geweten zijner onderdanen, onverwijld handen aan het werk doet slaan, en die klagt doet onderzoeken door mannen, wier kunde en zucht voor 's volks welzijn boven allen twijfel verheven zijn.

Wij willen de beraadslagingen der commissie, die haar rapport, (en dit is ook eene gelukkige nieuwigheid) binnen een bepaalden en korten termijn moet uitbrengen, niet vooruitloopen, doch wenschen van harte, dat de uitslag van haar onderzoek ons leide tot eene orde van zaken, die, met behoud van het onmisbaar (?) toezigt der regering, de belijders van al de verschillende christelijke gezindheden, de meest mogelijke gerustheid geve nopens het onderwijs, dat hunne kinderen ontvangen.

DE COMMISSIE VOOR HET LAGER ONDERWIJS.

(*Arnhemsche Courant* van den 18. November.)

De tweede lofwaardige maatregel, door de nieuwe regering, sedert haren aanvang, genomen, *schijnt* de oproeping eener commissie voor het lager onderwijs, met bepaling dat dezelve, bijeengekomen in de eerste helft van December, hare werkzaamheden met 1°. Januarij aanstaande zal moeten hebben geëindigd.

De andere maatregel was de benoeming van den Generaal-Majoor *List*; uit jaloerschheid waarschijnlijk van wege zekeren minister, en om hem te beduiden, dat hij zich niet te veel moet laten voorstaan, *slechts* tot directeur-Generaal van oorlog. Waarom dit departement geen *minister* mogt hebben, was velen raadselachtig.

Sommigen, die het besluit van 12 November, op het „*zeer geheime*” rapport van den minister van binnenlandsche zaken genomen, minder aandachtig schijnen te hebben gelezen, meenen, dat de *geheele* wetgeving op het onderwerp, dus ook op het *hooger* onderwijs, door die commissie aan eene revisie zal worden onderworpen. De considerans van het besluit doet, onzes achtens, zien, dat *daarvan geen kwestie* is: »Gelet op de bij Ons ingekomen bezwaren, betrekkelijk *het lager onderwijs*, en wilstende Ons *te dien opzichte* doen voorlichten door het gevoelen van bekwame en der zake kundige mannen.” enz.

Het zal dus uitsluitend het *lager* onderwijs gelden; en niet alleen, nopen wij, of er op de lagere scholen ook Godsdiensig onderwijs zal worden gegeven, en hoe; — maar ook of vrijheid van onderwijs, in zoo ver namelijk dat het elken bevoegd bevondene geoorloofd zij *waar* hij wil eene school te openen, billijk en wenschelijk zijn zou.

JOURNALISMUS.

De *Vlissingsche Courant* heeft den *Tolk der Vrijheid* eens toegeroepen: »Geef den Vlissinger wat des Vlissingers is! — wilstende daarmede te kennen geven, dat, als de *Tolk* iets uit de *Vlissingsche Courant* overnam, hij de openhartigheid hebben mogt, het zijne lezers te zeggen, dat het uit *Vlissingen* kwam.

Wel nu, schoon wij telkens uit ons Dagblad in de *Vlissingsche Courant* nieuwsberigten zien overgenomen, en wij ons er nooit aan stoorden, zoo moeten wij thans er toch eens een woord over zeggen, nu de *Arnhemsche Courant* die nieuwstijdingen, zoogenaamd, uit de *Vlissingsche* begint af te schrijven, en verzoeken wij deze beide Redacties, voortaan wel de goedheid te willen hebben, het publiek te vertellen, dat deze of gene regelen uit den *Noord-Brabander* zijn ontleend. — De *Vlissingsche Courant* neemt, gemakshalve, regelmatig veel nieuws uit den *Noord-Brabander* over, en nooit nog was zij openhartig genoeg, dit met een enkel woord aan te duiden. Zodoende kan men gemakkelijk Couranten

schrijven, en, gelijk *Vlissingen* doet, zich van een half blaadje tot een heel blad uitbreiden.

De *Meppelsche Courant* verklaart, dat de *Vlissingche Courant* tegenwoordig Artikelen bevat zóó luisterrijk, dat er de Europeische Dagbladen zeer door opgesierd zouden worden; de *Vlissingche Courant* neemt dien lof, hoogst nederig, uit de *Meppelsche Courant* weer over.

De *Gentsche Vaderlander* schrijft aan den *Tolk der Vrijheid*, dat de Minister VAN DOORN, als Gouverneur van Oost-Vlaanderen, vóór 1830, in België evenmin gezien of in trek was, als thans in Oud-Nederland het geval schijnt, ten minste naar luid van de *Arnhemsche Courant*, den *Tolk*, en het *Handelsblad*; weshalve de *Vaderlander* zeer verwonderd is, dat de *Vlissingche Oppositie-Courant* dien Minister nog in bescherming neemt.

De *Vlissingche Courant* zal eersdaags zeggen, dat de *Meppelsche Courant* de beste Courant van Europa is. De eene dienst is de andere waard.

Het *Journal de la Haye* van den 6. November zegt, dat de nieuwe Koning volstrekt niet van vleijen houdt; — en de *Vlissingche Courant* van den 12. November zegt, dat » het gezond » verstand leeren moet, dat een zoo ROND en eerlijk, een zoo » beminnelijk en edel gelaat als dat van WILLEM II. OVERWAARDIG » is, om, bij gelegenheid der inbuldiging, op eene strooipenning, » onder den volke verspreid te worden!! — Zou men niet meenen, de oppositie van het *Handelsblad* hier te lezen?

De *Vlissingche Courant* neemt den Minister Röchussen in *amitié*; — à quoi bon?

Opmerking.

De laatste kolom van de *Vlissingche Courant* nr. 139 (17 November) is weder geheel uit den *Noord-Brabander* overgenomen, zonder dat de *Vlissingche* redactie daar met een enkel woord melding van maakt. Zoo iets is zéér onkiesch, en wij hopen, dat er voortaan door ons geene billijke klagten over dergelijk vergriep meer zullen gedaan behoeven te worden. Wij achten ons echter verplicht er voortaan streng op te waken.

? Vraagteeken ?

Waarom heeft de *Arnhemsche Courant* bij het uit den *Noord-Brabander* overnemen van eenige *Vraagteekens*, juist het laatste echt-constitutionele *Vraagteeken der Roomsche-Katholijken* weggelaten? Wij hopen niet, dat dit met opzet geschied zij; anders toch zou het weinig pleiten voor den verdraagzamen geest der Redactie van dat geacht Dagblad.

CORRESPONDENTIE.

Door zekeren ONPARTIJDIGEN OPMERKER werd bij de Redactie ter sluip ingezonden een stuk, dat niet is onderteekend, en toch strekken moet, om ten kwade te duiden, dat de *Nota*, in zake van de onwettigheid der benoeming des Barons Tuyl, aan de leden der II. Kamer onlangs gedrukt toegezonden, niet onderteekend was. Verder wil die ongenoemde de zaak der Verdubbelingsmannen bepleiten, voor zooverre deze (als bijv. de Heeren Jos. de Wys en J. Smits) hunne stem aan de XIII. Wetsontwerpen hebben gegeven, waardoor onze gebrekkige Grondwet dan nu ook minstens voor eens menschen leeftijd weer op touw is gezet. De ongenoemde beoogt verder » eene » bevrediging van gemoederen en eene vereeniging van partijen, » die niet langer verdeeld behoorden te blijven. — Doch, aangezien er nu ruim twee maanden reeds zijn verlopen, sedert de plaatsing van het Artikel in den *Noord-Brabander*, waarbij de handelwijze der jageknikthebbende Verdubbelingsmannen wordt gemaakt, en men thans eerst tegen dat Artikel een zich noemend *Onpartijdig* *Opmerker* in 't harnas ziet aanrukken; zoo meenen wij ons, in gemoede, verplicht, om óók eerst eens een paar maanden na te denken, of wij over zulk een teeder onderwerp wel een ongeteekend stuk plaatsen kunnen. Met zich schuilhoudende personen kan geen vredesverdrag gesloten worden: dat men zich aan de Redactie met name noeme, en zóódoende tot een vergelijk trachte te komen; maar alle zijdelingsche pogingen daartoe verdienen, voorzeker, niet, dat men er, gelijk de *Onpartijdige* (maar altijd verholen blijvende *Opmerker* verlangt, in een EERSTVOLGEND Nummer van dit Dagblad reeds gretig gebruik van make. — Wil de *Onpartijdige opmerker* zich dus, in geschrifte, bij name aan de Redactie bekend maken, zoo is zij bereid tot eene loyale wisseling van gedachten, die misschien voor den onpartijdigen *Opmerker* nog van veel belang kunnen zijn, althans van veel meer nut dan voor de Redactie, wie de zaak van oorlog of vrede in deze nietige persoonkwestie van volstrekt geene beteekenis is.

De inzender van het stuk tegen een *afvallig Priester* moest begrijpen, dat de gewone regtbanken daar zijn, om feiten te straffen, als waarvan hij dezen ongelukkige beschuldigt; buitendien voegt het den mensch, de euvelen zijns broeders in liefde te kastijden of te doen kastijden door de daartoe bevoegde hand; vooral behoort dit het geval te zijn, wanneer de Priesterschap, ja geheel de Katholieke bevolking door zoodanige openbaarmaking gegriefd, geërgerd en noodeloos verontrust zou worden. — Het stuk wordt dus niet geplaatst.

Een Artikel uit Weerth kan mede niet opgenomen worden, als van weinig of liever geen algemeen belang.

ALLERLEI.

Verlangt gij eene Statistiek van het Dievenstelsel te Parijs, de Heer GISQUET, die er *Gedenkschriften* over geschreven heeft, zal haar u mededeelen. Hij schat het aantal dieven in deze hoofdstad op tien duizend, waarvan er zesduizend gewone beurszuiders zijn, dat wil zeggen, mannen, die uwe beurs terstond wegpakken, wanneer gij haar onvoorzigtig hier of daar liggen laat; — maar drieduizend er van zijn echte zakkenrollers, dat wil zeggen die het onmiddellijk op de zak gemunt hebben. Van die drieduizend zijn er wederom tweeduizend levens goed afgerigt, om, zoo noodig, doch zonder inbraak altijd, in uw huis te komen, om zich daar met een of ander, dat hun aanstaat, te gerieven. Op die laatste tweeduizend vindt men weer ongeveer twaalfhonderd, die met ladders en keizers ook 's nachts op buit uitgaan; en de helft van dat getal, te weten een zeshonderd van die snaken zouden, wanneer zij weerstand vonden, al ligt van leer trekken, en den gebaten huisheer een eeuwigdurend stilzwijgen opleggen.

Onder de beruchte zakkenrollers van Parijs noemt de Heer GISQUET in zijne Memories zekeren Mimi-Lepreux als den allerberuchtsten. Steeds door de politie naauwkeurig op de handen gekeken, heeft men hem nog nooit op heeter daad kunnen betrappen. Men berekent de waarde van het door hem gestolene thans op 15 duizend franken — Hij is zeer mild voor de armen, maar ook gansch niet karig in het beloonen van zijne handlangers, die altijd een twaalftal sterk zijn. Deze gaauwdieven loopen Lepreux altijd voor de schenen en achter de hiezen, altijd zien zij hem naar de oogen, volvoeren altijd in een oogenblik wat zijn wenk hun aanduidt. Ook gaat het door hem geroilde horloge, de beurs of portefeuille, de snuifdoos of 't kostbaar toegest, uit zijne handen terstond, geheel die rij langs, in de zak van den verst verwijderden helper; en niet zelden is het gebeurd, dat de bestolene Mimi-Lepreux bij de kraag pakte, en hij te hulp riep, en het nog zeer kwalijk nam, dat men een man, zoo eerlijk, zoo rijk en onafhankelijk als hij, van diefstal op 's Heeren straten durfde verdenken; — en tegelijk haalde hij dan eene wél-gevulde goudbeurs uit, ten blijke, dat hij wel geen goud van anderen noodig had. — Soms heeft men den verschrikten bestolene zijnen dief nog complimenten van verontschuldiging wegens ongepaste verdenking zien maken. — Onder de geestige trekken uit het leven van Lepreux teekent men op, dat hij, ter gelegenheid van eene Republikeinsche vereeniging, tusschen het volk ontdekt, en door de omzwervende politie telkens aangesproken werd: » Komt gij ook nog al hier, om verwarring te stichten met uwe bende gaauwdieven, of wat zoudt gij hier anders kunnen komen uitvoeren? » Wel, even als de rest (zeide Lepreux), kom ik hier maar simpel eens kijken; want, om je de waarheid te zeggen, Republikeinsche-zakken heb ik er wel vijfhonderd doorsnuffeld; — maar dat is kanalepak; — vijf honderd zakken, en geen centime er in!! »

ADVERTENTIE.

* * Heden overleed, na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten onzer moeder de H. Kerk, mijne geliefde Echtgenoot, **MARIA CLARA CRIE-LAERS**, in den onderdom van 72 jaren 2 maanden en 20 dagen.

Smartelijk is voor mij in mijne hooge jaren het verlies van eene achtenswaardige Echtgenoot, waarmede ik ruim 43 jaren gehuwd was. De gegrunde hoop, dat hare ziel in betere gewesten is overgegaan, kan mij in deze oogenblikken slechts eenigen troest bijbrengen.

CORN. VAN DONGEN.

HETSSEN,
den 17 November 1840.

LAATSTE AANKONDIGING.

* * De Notaris **C. L. E. R. C. X.**, van *Maasbrée*, zal, ten verzoeken van het Armen- en Kerkbestuur van *Wanssum*, op Donderdag, den 26 November 1840, des voormiddags om 10 ure juist, overgaan tot openbaren verkoop van 60 Stagen lange zware **EIKEN - BOOMEN**, staande aan de Maas aldaar, dienstig voor alles.

**** ADRIANUS VAN DE WERK**, Notaris te Zevenbergen, zal voor de Erfgenamen van den Heer **FRANCISCUS DOMINICUS VAN ERTRIJK** en Mejufvrouw **JOHANNA PETRONELLA VAN ELSACKER**, te *Etten* overleden, publiek verkoopen:

25 Bunders, extra besle **ZAAI- en WEILANDE N.** gelegen onder de Gemeente van Zevenbergen, in de polders de groote Schenkeldijk, de Koekoek, het Oudland en de Meeren, en

Eene **STEENEN BOEREN-SCHUUR**, staande binnen Zevenbergen, in de Kerkstraat.

De Zitdagen zullen gehouden worden te Zevenbergen, op den 3e en 17e December 1840.

Beiden, des namiddags om 4 uren.

Goldschmidts Scheerriemen.

****** Het nut en de roem dezer uitvinding verdient de aandacht der personen, die van deze **CHEMISCHE SCHEERRIEMEN** gebruik wenschen te maken.

Men kan op deze Riemen, Scheermessen en Pennemessen, zoowel als Chirurgicale en Ontleedkundige werktuigen, die meer of min stomp zijn, aanzetten, welke daardoor den hoogsten graad van scherpte verkrijgen.

VOOR HET RIJK.

AMORTISATIE-SIJNDICAAT.

Administratie der Domeinen. Wegen, Vaarten, enz.

OPENBARE VERPACHTING.

De Agent van het Domein te 's Hertogenbosch, zal, daartoe gemagtigd, al of niet in tegenwoordigheid van den Heer Inspecteur der Domeinen in het eerste Ressort, onder nadere goedkeuring van den Heer Administrateur der Domeinen, in het openbaar, voor den tijd van Zes achtereenvolgende jaren, zullende ingaan 1 Januarij 1841 en eindigen 31 December 1846, ten overstaan van den Notaris **JOHANNES DE BERGH**, residentende te 's Hertogenbosch

VERPACHTEN:

Op Woensdag den 9 December 1840, des middags ten 12 ure te 's Hertogenbosch in het Stads-Koffijhuis bewoond bij **W. REGGERS**.

1. Het Rietgewas, groeiende in de Grachten van het Fort. Grevecoeur onder Empel, thans in pacht bij **J. van Kalker**, te Engelen.
2. Het Voetveer van Hedikhuizen op Wel, thans in pacht bij **W. de Laet** te Hedikhuizen.
3. Het Voetveer van Hedikhuizen op Bokhoven, in pacht bij **H. Nefkens** te Hedikhuizen.
4. De Visscherij op de Zuid-Willemsvaart, van af de rivier de Dieze binnen 's Hertogenbosch tot aan sluis No. 1 op het Bossche Veld, thans in pacht bij den Heer **S. L. Schoenmaker** te 's Hertogenbosch.
5. De Visscherij op de Zuid-Willemsvaart in den Boezem, tusschen de Sluizen No. 1 onder den Dungen, en No. 2 onder Middeldrode, thans in pacht bij denzelfden.
6. De Visscherij in de Putten en Stikken, gehoorde aan de Zuid-Willemsvaart en gelegen langs het voorgaande perceel aan den Linker Kanaalkijk buiten de Bermsloten, thans onder de pacht van genoemd perceel begrepen.
7. De Visscherij in de Putten en Stikken, gehoorde aan de Zuid-Willemsvaart en gelegen als voor aan den Regterkant buiten de Bermsloten, thans mede onder de pacht van het bovengenoemde perceel begrepen.
8. De Visscherij op de Zuid-Willemsvaart in den Boezem tusschen de Sluizen No. 2 onder Middeldrode en No. 3 onder Dinther, thans in pacht bij den Heer **Schoenmaker** voornoemd.
9. De Visscherij op de Zuid-Willemsvaart in den Boezem tusschen de Sluizen No. 3 onder Dinther en No. 4 onder Veghel, thans in pacht bij **B. W. van der Hagen**, te Veghel; en
10. De Visscherij op de Zuid-Willemsvaart in den Boezem tusschen de Sluizen No. 4 onder Veghel en No. 5 onder Erp, thans in pacht bij **J. H. van Kilsdonk**, te Veghel.

Alle verlangd wordende inlichtingen zijn te bekomen bij de Beambten der Domeinen, in loco, alsmede ten Kantore van den ondergeteekende Agent van het Domein

's Hertogenbosch,
den 30 September 1840.

De Agent van het Domein voornoemd,
H. W. VAN GRASVELD.

**** DOUAIJ FILS AÏNÉ**, heeft de eer zijne begunstigers bekend te maken, dat zijn Magazijn van **W. I. T. M. A. N. U. F. A. C. T. U. R. E. N.** verplaatst is naar de straat genaamd achter het Stadhuis, tegen over het Wilde Varken, en bij hem is gevestigd het Depot der zoo zeer beroemde **S. C. H. E. E. R. R. I. E. M. E. N.** van **G. O. I. D. S. C. H. M. I. D. T. E. N. C. O. M. P.**, uit Straatsburg.

AANBESTEDING.

Op Donderdag, den 10. December 1840, des voormiddags ten 10 ure, zal, ten huize van **J. KERKHOF**, in de Brouwerij, te Elst, door het R. C. Kerkbestuur van Elst (in Over-Betuwe), in tegenwoordigheid van den Ingenieur van den Waterstaat, **H. R. RIJNJE**, en onder nadere approbatie van den Directeur Generaal, voor de zaken van de R. C. Eeredienst, worden aanbesteed:

Het **B. O. U. W. E. N.** van eene **NIEUWE R. C. KERK**, voor bovengenoemde Gemeente, en zulks op de reeds gelegde fondamente, met bijlevering van alle daartoe benoodigde Materialen.

Het Bestek zal op de gebruikelijke plaatsen ter lezing liggen, en nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Ew. Heer Pastoor der Gemeente, alsmede bij den Hoofd-Ingenieur **FERRAND**, te Arnhem, en den Ingenieur **RIJNJE**, te Thiel.

MARKT-BERIGT.

De prijzen der Granen alhier, van Donderdag den 19 November, 1840, zijn geweest:

Rogge (per Ned. Mud).	f 5-75 a f 4-79
Boekweit.	- 4-83 a - 4-25
Haver.	- 2-50 a - 2-16
Garst.	- 0-90 a - 0-00
Het Nederl. p. Boler.	- 0-75 a - 0-68
De 3 ————— Roggenbrood	28 Cents.

GRANENMARKT.

Te Amsterdam van Woensdag 18, November.

Tarwe stil, 125 p. j. b. Pools f 308; 123 p. n. Vries. f 233. — Rogge in een doen, 120 p. n. Overijs. f 174. Garst, Haver en Boekweit zonder handel.

Koolzaad in een doen; Gron. 61 en 62 p. vl. Lijnzaad prij. 111 p. Petersb. Morsch. f 325. Raapolie zoowel dadelijk als op levering, iets aangener; per 6lw. f 40½; Vlieg. f 39 a ¼; Dec. 38½; Mei f 30, ¼, Sept. en Oct. f 38 a ¼. Lijnolie per 6lw. f 30, Vlieg. f 29, Hennepolie per 6lw. f 34, Vlieg. f 33.

BUTENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

De belgische fondsen waren den 19 November de 2½ pCt. niet genot. de 5 pCt. 97 de 4 niet gen. de 3 pCt. 67 de Ardoins 22½.

BINNENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

Bears van Amsterdam.

Heden, Woensdag, 18 November 4½ Ure.

W. S. 2½ pCt. 50½, 1/8. Dito 5 pCt 97½, ¼. Kansbilj. 22. Sjind. 4½ pCt 87½. Dito 3½ pCt. 72. Handelsm. 164, ½, ¾, 1/8. O. I. 5 pCt. 94½, 1/8, 1/16. Rijn Dito 94½. Ardoins 85 p. st. 22½. ¾, 1/8. Dito Coupon 16½, 1/8. Onde Russen 104½. Metalliek 103½. Columb. 17½.

LATERE BERIGTEN

uit Parijs van den 18. melden, dat zich, na lang aarzelen, de Heer Dupin met het opstellen van 't Adres der Kamer op 's Koning aanspraak eindelijk belast heeft.

— Den 17. was de Kamer der Pairs vergaderd geweest, ter behandeling van het antwoord op Z. Majesteits Troonrede; bij het vertrek der post, was de discussie nog niet geëindigd; intusschen was de geest der Kamer zeer vredelievend, en maakte een gunstigen indruk ter Beurze.

— Tijdingen, te Brussel uit Londen aangekomen, luiden zeer ongunstig, ten opzichte der Bank van Engeland, die, in haren tegenwoordigen toestand, bekommering begon in te boezemen, en zulks te meer, dewijl zij, op dit oogenblik, ten gevolge der staatkunde van Lord Palmerston, in Frankrijk niet den minsten steun zou vinden, wanneer zij zich in hare werkzaamheden mogt belemmerd vinden.

— De *Lloyds-list*, den 18. te Antwerpen aangekomen bevat over de honderd onheilen aan schepen op de kusten van Engeland wedervaren; sommigen hebben masten, zeilen, ankers, wand en kabels verloren, anderen zijn met man en muis vergaan; — allen tusschen den 13. en 15. dezer maand. Den 18. had de storm te Antwerpen gewoed uit het Z. Zuid-Oosten, en wel van 's avonds 10½ tot half 2 ure 's ochtends, zonder dat evenwel eenig ongeluk op de Schelde voor de stad had plaatsgegrepen.

Ter Boek- en Couraudrukkerij van **D. A. A. DE ROOY** te 's Bosch.